

✓ **Wat is een wereldoorlog?**

Een **wereldoorlog** is een oorlog waaraan landen uit de hele wereld meedoen. Je hebt de Eerste Wereldoorlog en de Tweede Wereldoorlog.

✓ **Wanneer is de Tweede Wereldoorlog?**

De Tweede Wereldoorlog begint in Nederland op **10 mei 1940**. De legers van **Adolf Hitler** willen ons land **veroveren**. **Koningin Wilhelmina** vlucht naar Londen. Na het **bombardement** van **Rotterdam** geeft Nederland zich over. De **bezetting** duurt bijna 5 jaar.

✓ **Wat verandert er tijdens de bezetting?**

Soldaten van de **SS marcheren** door de straten. Op belangrijke gebouwen hangt een vlag met een **hakenkruis**. De Duitsers vervangen het Nederlandse geld door **munten** van zink. Later moeten de mensen **voedselbonnen** gebruiken. Iedereen moet een **persoonsbewijs** hebben en al snel moeten alle **Joden** een **Jodenster** dragen. De mensen mogen alleen naar Duitse nieuwsberichten luisteren. Toch luisteren veel Nederlanders stiekem naar **Radio Oranje**. De Duitsers zijn bang voor **bommenwerpers** van de **geallieerden**. Daarom moeten de mensen 's avonds hun ramen **verduisteren**.

Er is vaak **luchtalarm**. De mensen vluchten dan naar een **schuilkelder**. Er is niet altijd elektriciteit. Veel Nederlanders hebben daarom een **knijpkat** in huis.

✓ **Welke keuzes maken Nederlanders?**

De meeste Nederlanders kiezen voor **aanpassing**, zoals de familie van **To Hofstra**. Andere mensen worden lid van de **NSB** en hun kinderen gaan

bij de **Jeugdstorm**. Deze mensen heten **collaborateurs**. Ze worden **landverraders** genoemd. Een andere groep mensen gaat in het **verzet**.

✓ **Wat doet het verzet?**

De mensen van het verzet helpen **onderduikers** en maken **verzetskranten**. Ze helpen **piloten** van de **geallieerden** en **vervalsen** persoonsbewijzen. Een bekende vrouw uit het verzet is **Hannie Schaft**. De Duitsers hebben een hekel aan het verzet. Ze doden daarom soms onschuldige mensen. Dit heet **verging**.

✓ **Waarom moeten mensen onderduiken?**

Mensen duiken onder, omdat ze bang zijn. Kijk maar naar **Anne Frank**. De Duitsers haten Joden, **homoseksuelen** en **zigeuners**. Deze groepen krijgen te maken met **vervolging**. De Duitsers nemen hen gevangen, bijvoorbeeld tijdens een **razzia**. Ze brengen hen naar **Westerbork** en daarna naar een **concentratiekamp**. Veel mensen worden hier gedood.

✓ **Hoe eindigt de Tweede Wereldoorlog in Nederland?**

Op **D-Day** landen duizenden soldaten in Frankrijk. Ze veroveren ook grote delen van Nederland, maar de Slag om **Arnhem** mislukt. Pas na de **Hongerwinter** is heel Nederland vrij. De **bevrijding** is op **5 mei 1945**.

Elk jaar op 4 mei herdenken we de oorlog. Belangrijke mensen leggen dan bloemen bij **monumenten**.